

Líšeňské noviny

ROČNÍK XVI
Číslo 11

V Líšni

LISTOPAD
2006

ZDARMA

Dobrá věc se podařila

V letošním roce máme po ruce mnoho důvodů připomínat si historii Líšně. V předchozích číslech Líšeňských novin pravidelně nalezne pozorný čtenář spoustu připomínek časů minulých, někdo by možná řekl časů větší slávy.

Zde začíná můj malý příběh dokumentující úžasnou, cílevědomou a krásnou zaujatost pro pozoruhodnosti a pamětihodnosti Líšně.

Půjdete-li kolem kostela sv. Jiljí ve staré Líšni směrem k zámku, nacházíte se na ulici Pohankově. Vlevo asi v polovině cesty stojí jedna z budov Základní školy Holzova. Jsou zde první čtyři ročníky. Obecná škola, jak se dříve říkávalo. Letos je v provozu právě 110 let.

Někdy v roce 1986, tedy před dvaceti lety, probíhala na této škole brigáda rodičů. Při úklidu prostor dvora byla pod přístřeškem v prastarém seně nalezena na mnoho kousků rozbitá původní mramorová deska připomínající vznik školy v roce 1896. Nález velmi zaujal rodiče-manžele Ludmilu a Jiřího Zelených a rozhodli se udělat vše pro to, aby se deska vrátila na své místo. Byla však neopravitelná, řešením se ukázalo jedině zajištění výroby nové.

Vedení školy nemělo námitek, tehdejší ředitel R. Purkert přislíbil finanční prostředky na nákup žulové repliky. Cílem se stalo instalování desky ke stému výročí školy.

Že se dobrá věc podařila, dokazuje připojená fotografie. Pánové Zelený a Hanzl si oddechli – deska visí a drží! Z fotografie však nevyčteme, co vše této chvíli předcházelo – od kamenictví ve Šlapanicích až k písmomalství.

Budíž tato zmínka poděkováním našim líšeňským spoluobčanům za jejich houževnatost a úsilí ke zvelebení obce.

Emil Houdek

Druhá strana mince

Je snadné připravit pole, zapravit osivo

a za tři měsíce sklízet ječmen na pivo.

Však založit vinohrad, to věru těžké je.

Tři roky čekání, tvrdé práce a potu, jsou galeje.

A potom každý rok, dříve než jaro vstoupí do zahrad,

nesmíš zapomnět, zavčas ostříhat vinohrad.

Smutný je pohled, když z hmízda vypadne ptáče.

Ještě smutnější je, když vinná réva pláče.

Orat, kopat, smítat, vyvažovat, stříkat a to vše v termínu,

aby jste mohli obdivovat barvu, vůni a chuť traminu.

Krásný je pohled na vinici, kde řady révy stojí v zástupu.

Vždyť o ně vinaři pečují líp, než o svoji chalupu.

Každý dobrý hospodář má milenku, svůj vinohrad.

Má ho rád, s ním žije a bude s ním i umírat.

V každém zrnku hroznu je tisíce hřejivých paprsků slunce,

kolik ještě lidské práce vykonaly vinařovy ruce,

aby bylo pro všechny dostatek dobrého moku,

a když né dostatek, tedy alespoň pro každého trochu.

Největší odměnou, za všechnu práci, bývá potěšení,

když získá jeho víno na koštu vysokého ocenění.

Blahem se zastaví jeho srdce, že je to právě on,

jehož víno z celého okolí, získalo titul šampión.

Po sklizni nestačí jen doplňovat ve skleničce hladinu,

ale je třeba ještě oborat vinohrad a připravit ho na zimu.

Dobré víno, cimbálovka a slovácké písničky, patří k sobě.

Vychutnávejme a pijme ho s přáteli v každé době.

Přejme všem vinařům, aby jim slunce dobře hřálo na vinici

a dobří hospodáři, aby nám nevymřeli po přeslici.

Červená barva znamená lásku, bílá nevinost

a obě ve víně ještě zastupuje ctnost.

Alois Hofman

Přijďte zavzpomínat

Rádi bychom Vám připomněli, že Základní škola Holzova bude slavit stodesáté výročí od chvíle, kdy budovu Pohankova začali navštěvovat její první žáci, navíc slaví také školní budova na ulici Holzova, v té se vyučuje již sedmdesát let! Rádi bychom proto pozvali veškerou líšeňskou veřejnost na vzpomínkové setkání, které se uskuteční **v sobotu 11. listopadu 2006 v 10 hodin** v prostorách školní jídelny na ulici Holzova.

Slavnost bude zahájena zajímavou přednáškou o dějinách školy, dále vystoupí žáci s krátkým kulturním programem, k dobré náladě přispěje dětský taneční soubor Líšňáček a příjemné tóny cimbálové muziky... Zájemci si budou moci prohlédnout školní prostory a zhlédnout výstavu obrazů líšeňských malířů, která bude ve škole u příležitosti vzpomínkové slavnosti probíhat. Tak přijďte, moc se na Vás těšíme!

Vedení ZŠ Holzova

Přírodní zdroje pitné vody v MČ Brno-Líšeň

Na základě dotazů občanů na jakost vody z vodních zdrojů v Mariánském údolí byly v letních měsících odebrány vzorky vody ze dvou vodních zdrojů – a to z lokality „louka“ a „Muchova bouda“. V souladu s vyhl. č. 252/2004 Sb. byl proveden úplný rozbor na pitnou vodu.

1. lokalita „louka“

Odebraný vzorek nevyhovuje v rozsahu stanovených ukazatelů jakosti na pitnou vodu. Provedeným rozbohem byl zjištěn výskyt koliformních bakterií. Voda je pitná pouze po převaření.

2. lokalita „Muchova bouda“

Vzorek byl odebrán z vodovodu u lávky před Muchovou boudou a dle stanovených ukazatelů jakosti nevyhovuje požadavkům na pitnou vodu vzhledem k vyššímu obsahu železa a koliformních bakterií.

Dále byly provedeny krácené rozborů na vodu u 28 obecních studní ve st. Líšni. Z výsledků zkoušek vyplývá, že se jedná o vodu užitkovou nevhodnou pro pití i po převaření.

RNDr. Zdena Nakládalová
ÚMČ Brno-Líšeň

Regulace počtu volně žijících koček

V některých částech města Brna se ještě nepodařilo snížit počet volně žijících koček. Chceme upozornit občany Brna na možnost řešení této situace.

Úřady městských částí (odbor životního prostředí), na základě vaší písemné žádosti, provedou objednávku na kastraci přemnožených koček. Kastrace provádí Útulky pro opuštěná zvířata v Brně-Bystřci, kde jsou kočky také očkované a po karanténě vypuštěny zpět na původní místo. Tuto akci hradí Magistrát města Brna za účelem regulace a stabilizace volně žijících koček. Podmínkou je, že kočky nesmí mít majitele a žijí na veřejných prostranstvích.

V žádosti je třeba uvést:

- místo výskytu koček;
- adresu (telefon) osoby, na kterou se mohou obrátit pracovníci odchytové služby útulku pro informace, případně pomoc.

Z Ekologické poradny Veronika
Hana Chalupská

Ratolest Brno

Ratolest Brno již jedenáctým rokem realizuje své poslání, kterým je nabídka podpory a pomoci dětem a mladým lidem v nepříznivé životní situaci a ohrožených sociální exkluzí. Realizované projekty využívají alternativní formy sociální práce a podporují a rozvíjejí dobrovolnictví. V současné době realizujeme 8 dlouhodobých projektů – LATA, Pět P, Dobrovolnická agentura, Make a Connection – Připoj se, Streetwork a návazné aktivity, nízkoprahový klub Pavlač, nízkoprahový klub Likusák na Vinohradech, který slouží i mládeži z MČ Brno-Líšeň a komunitní program Lachi Buři.

Ratolest Brno v současné době zahajuje realizaci projektu „Vzdělávání dobrovolníků jako nástroj k rozvoji služeb“, který byl podpořen v rámci Evropského sociálního fondu. Projekt je zaměřen na zkvalitnění a zintenzivnění přípravy, vzdělávání, výcviku a péče o dobrovolníky, kteří se věnují sociálně znevýhodněným dětem a mladým lidem. V průběhu dvou let, po které bude projekt trvat, bude proškolen cca 150 dobrovolníků, kteří budou následně pracovat individuálně s klienty.

V současné době probíhá nábor dobrovolníků do projektu. Po dobu jejich účasti v projektu se budou pravidelně účastnit týmových supervizí, teambuildingových akcí a nadále budou mít možnost se vzdělávat a získávat tak další zkušenosti do jejich budoucího profesního i osobního života.

Zájemci naleznou více informací o projektu na www.ratolest.cz nebo mohou kontaktovat přímo organizaci na e-mailu lata@ratolest.cz či telefonu 545 243 839.

Projekt je spolufinancován státním rozpočtem České republiky a Evropskou unií.

Kontaktní osoby:
Bc. Martin Hofman – koordinátor projektu,
e-mail: martin.hofman@ratolest.cz,
mobil 604 270 894

Mgr. Lucie Vosečková – ředitelka sdružení,
e-mail: lucie.voseckova@ratolest.cz,
mobil 777 984 042 (redakčně zkráceno)

Den otevřených dveří

O víkendu 14.–15. října se otevřely dveře Salesiánského střediska pro širokou veřejnost. Těto možnosti využilo přes 300 lidí, z toho zhruba polovina viděla středisko poprvé.

Návštěvníci si prohlédli tělocvičnu, klubovny, kanceláře a další prostory střediska. Někteří si vyzkoušeli lezení na horolezecké stěně, jiní si zahráli ping-pong nebo kulečnick. K nahlédnutí byly nové dokumenty k chystané dostavbě střediska a výstavbě venkovního hřiště. Ještě větší ohlas než projektová dokumentace sklídl trojrozměrný dřevěný model (viz foto).

K vidění byly také stovky, možná tisíce, fotografií z činnosti střediska – na nástěnkách, v promítané prezentaci, v kronikách a na střediskovém CD. V neděli odpoledne mohli rodiče vidět, jak probíhá Oratoř – volnočasový program pro děti od 6 do 15 let. Obdobně v sobotu večer byl v plném proudu klub VeSPOD – volnočasový program pro mládež od 14 do 26 let. Jeho součástí byly i dva koncerty. Od 18.00 hod. bavi-la diváky skupina „Domáci blůsivé sdružení“ a od 20.00 hod. se o atmosféru starala skupina „Creditní systém“.

Hlady ani žízni nikdo netrpěl. Během obou dní mohli návštěvníci v klidu popíjet kávu v prostorách kulečnickového baru a přitom sledovat projekci fotografií. V sobotu odpoledne bylo venku připraveno grilování.

Za zmínku ještě stojí, že na přípravě a organizaci se přímo podílelo více jak 20 lidí a mnoho dalších nepřímo, například tím, že napekli buchty.

Zatím slyšíme samé pozitivní reakce, takže se můžete těšit, že za rok tuto akci zopakujeme.

Chystá se:

4. 11., od 9.00 hod.

Podzimní výlet (Klub rodičů)

20. 11., od 20.00 hod.

Předvánoční tvoření (Klub rodičů)

25. 11., 9.00–11.00 hod.

Fit sobota – powerjóga a bodystyling, hlídání dětí zajištěno (Klub rodičů)

25. 11., 14.00–18.00 hod.

Předvánoční tvoření pro školáky (Oratoř + Klub VeSPOD)

2. 12., od 9.00 hod.

Zimní předvánoční výlet (Klub rodičů)

9. 12., od 19.00 hod.

Adventní koncert (Nadace pro radost)

11. 12., od 20.00 hod.

Pečení cukroví, dekorace (Klub rodičů)

Nadace pro radost ve spolupráci se SaSM Vás zve na

ADVENTNÍ KONCERT

Máša a Adam Kubátovi „Písň krajiny mé duše“.

Zazní písň hebrejské, ruské, vlastní aj. s doprovodem kytary.

Sobota 9. prosince 2006 v 19.00 hod.

v hale SaSM na Kotlanově 13 v Brně-Líšni.

O přestávce:

Prodejní výstava výrobků skautů a skautek. Vítěžek skauti věnují na splátku dluhu za stavbu SaSM. Výstava fotografií přihlášených do fotosoutěže „Líšeň dnes“ k 700. výročí první ověřené zprávy o kostele a obci Líšeň. Koncert je poděkováním dárcům a příznivcům. Vstup volný.

Fotosoutěž „Líšeň dnes“

Nadace pro radost uspořádala k 700. výročí první ověřené zprávy o kostele a obci Líšeň fotosoutěž s uzávěrkou 8. října 2006. **Celkem jsme obdrželi 153 fotografií od 19 autorů.** Vyhodnocení proběhlo 12. října a osmičlenná hodnotící komise vybrala šest vítěznych fotografií a dalším šesti udělila čestné ocenění. Vyhlášení výsledků a předání cen proběhlo v neděli 15. října v kostele sv. Jiljí po koncertě rodiny moravských niněristů LUČEC – vnuček v 16 hod.

Autory vítěznych fotografií jsou: František Bačovský, Karel Cenek, Pavel Hanáček, Lukáš Lhotický, Jan Šidlo a Václav Švanda. Čestné ocenění získali: František Bačovský, Pavel Hanáček, Jiří Pernica, Tomáš Svoboda a Václav Urban. Fotografie jsou vystaveny v nástěnce v bočním vstupu kostela a v hale SaSM na Kotlanově 13. Všichni zúčastnění získali dárek – fotobrašnu, kterou si spolu se svými CD mohou vyzvednout v kanceláři nadace v „likusáku“ na Horníkově 34a, v pracovní dny po domluvě na tel. 544 212 294 nebo 732 981 261. Výstavu všech fotografií i s uvedením autorů bude možno zhlédnout na adventním koncertě nadace „Písň krajiny mé duše“ Máši a Adama Kubátových dne 9. prosince v 19.00 hod. v hale Salesiánského střediska mládeže na ul. Kotlanově 13. – Vstup volný.

Děkujeme všem autorům za účast ve fotosoutěži. Mnoho kvalitních fotografií nemohlo být oceněno pro limity soutěže. Všem blahopřejeme a přejeme hodně úspěchů v jejich uměleckém tvůrčím úsilí. (Vlevo dole – vítězňá fotografie autora Františka Bačovského, vpravo – zajímavý pohled na Kostelíček od Václava Švandy.)

Poprvé do knihovny ve staré Líšni

Letošnímu pasování prvňáčků na čtenáře předcházela „Pohádková exkurze“, která začala příjezdem princezny na koni do zámeckého parku a čarováním kouzelnou hůlkou. Princezna přijala prvňáčky i s jejich učitelkami do pohádkové družiny a společně s p. místostarostkou J. Belcredi předala dětem barevné šerpy. Děti si pak prohlédly knihovnu a vyslechly ukázky z pohádkových příběhů.

Ve slavnostní den 14. září uvítal děti i s rodiči do knihovny šašek, obveseloval je při vybírání knih a předal jim drobné dárky, které si malí čtenáři odnesli domů i s prvními půjčenými knihami.

Věra Přizová, knihovna Pohankova 8

Knihovna Jiřího Mahena

Letošní září bylo v KJM opět zaměřeno na prvňáčky. I v letošním roce proběhla akce „Poprvé do školy – poprvé do knihovny“. V rámci této akce proběhlo také na pobožce Jírova nejen tradiční pasování prvňáčků, kteří se přihlásili za čtenáře knihovny – celkem 18, ale 12. 9. také „Malování na chodník“. Děti, které se zúčastnily pasování, přivítal jménem Městské části Brno-Líšeň osobně pan místostarosta Ing. V. Moravec. Malování se zúčastnilo celkem 102 dětí. Všechny obrázky, díky krásnému počasí, mohli kolemjdoucí obdivovat ještě několik dní poté. Všichni prvňáčci, kteří se během září přihlásili, měli členství v knihovně zdarma, Zároveň pro děti I. stupně ZŠ proběhla soutěž, která bude vyhodnocena během měsíce října.

Naděje

Denní stacionář NADĚJE na Velkopavlovické 13 (Brno-Vinohrady) poskytuje péči seniorům (i líšeňským), kteří již nemohou pro svá zdravotní omezení zůstat sami doma, poskytují dohled osobám dezorientovaným; pro osoby osamělé je možností k přirozenému sociálnímu kontaktu. Vytvářením vstřícné atmosféry a aktivizačním programem napomáhá k zachování a upevnění dosavadních schopností klientů. Při denním pobytu nabízíme klientům možnost dopravy autem z domova do stacionáře a zpět.

Podrobné informace získáte na tel. čísle 544 234 687 u vedoucí pí. Brechtové, DiS.

Právní poradna poskytuje své služby zdarma všem seniorům, nejen klientům Naděje.

V denním stacionáři NADĚJE je pro vás na měsíc listopad 2006 připraven tento program:

- 1. 11., st 14.30 – *Ta naše písnička česká*
- 8. 11., st 14.30 – *Jak mladé je Vaše tělo?*
- 13. 11., po 14.00–16.00 –

Právní poradna pro seniory

- 15. 11., st 14.30 – *Cvičíme a relaxujeme*
- 22. 11., st 14.30 – *Zdraví z Boží lékárny*
- 27. 11., po 14.00–16.00 –

Právní poradna pro seniory

- 29. 11., st 14.30 – *Barvy podzimu*

Školství

Podzimní brigáda v mateřské škole Neklež 1a

Školní rok 2006–2007 začal v naší MŠ opravdu v pracovním duchu. Sotva se nové děti rozkoukaly a seznámily, dostali tuto možnost i jejich rodiče na tradiční sobotní brigádě 23. září. Sešli se v neuvěřitelném počtu 150 (rodiče, děti, i ti, kteří MŠ již nenavštěvují a jsou školou povinní a personál naší školičky).

Ručně se pracovalo nejen v budově, ale hlavně na školní zahradě. Budovalo se nové ohniště, zatravňovaly hrací plochy, vysazovaly vrbičkové domečky, pletly záhony, hrabaly stráně, natíraly dřevěné prolézačky atd.

Přítom si děti hrály, rodiče družně nejen konverzovali, ale hlavně si pomáhali a opékali špekáčky. Počasí bylo slunné stejně jako nálada všech kolem.

Tímto děkujeme těm, kteří přiložili ruku k dílu, obětovali den volna a odměnou jim byl snad jen hřejivý pocit v srdci po vykonané práci – nejen pro jejich děti. Za to Vám dík.

*Za děti a kolektiv
MŠ Jitka Kubecová*

Indiánské léto Hudební školy YAMAHA

Počasi tentokrát tradičnímu táboru Hudební školy YAMAHA nepřálo, ale i tak se děti z brněnských poboček školy a ze Šlapanic v druhém týdnu srpna v nádherném prostředí rekreačního střediska v Kosovu u Zábřehu na Moravě skvěle bavily. Letošní indiánské téma bylo inspirativní, takže kromě mne nechyběl ani šaman, totem, tee-pee... Program byl bohatý (mj. z Brna přijel soubor brazilského bojového tance Capoiara, jehož vystoupení tábormníci nejen doprovodili zpěvem, ale aktivně se zapojili a naučili se některé hry). Jako vždy se dopoledne hrálo (kytara, elektrická kytara, zobcová flétna, keyboard) a v rámci oboru pop zpěv i zpívalo. Na závěr připoují dva z mnoha dopisů, které mi malí indiáni napsali.

Velký Manitou u totemu.

–Velký Manitou–

Ó velký Manitou!

Byl jsi našim otcem, praotcem, kamarádem, společníkem, přítelem a našim vůdcem po celou dobu pobytu v táboře. Díky tobě jsme i my pochopili, že můžeme být indiáni. Byl jsi pro nás vzorem, ó velký Manitou. Doufáme, že budeme mít tu čest se s tebou setkat i na příštím táboře. Zároveň děkujeme za tento tábor Ivě, Dáši Polákové a všem vedoucím, včetně Rafanů.

Tvoji Míšák V., Kubíček Š. a Jakoubek W.

– Milý velký Manitou! –

Ty jsi náš velký pán. Sídliš v teepee a my se tam chodíme za tebou radit o našich problémech a ty je vždycky rozluštiš a odpovíš nám na všechno. Každý večer zapaluješ velký oheň. Vymýšlíš pro keyboardisty nové a nové písničky.

PS: Chtěli bychom ti vzkázat, že jsi nejlepší Manitou, kterého jsme kdy potkali! (Teda žádného jsme ještě nikdy neviděli a neslyšeli na vlastní oči a uši.)

Tereza V. a Lukáš V.

Prezentace středních škol a učilišť

Základní škola Masarova 11 zve rodiče a žáky, kteří v tomto školním roce končí povinnou školní docházku na **Prezentaci středních škol a učilišť**.

Kdy: v úterý 21. listopadu 2006 v 16 hodin

Kde: v prostorách naší školní jídelny.

Těšíme se na Vás.

Mgr. Ludmila Fejová,

poradce pro volbu povolání

Učíme se anglicky trochu jinak

aneb zahraniční jazykové pobyty žáků ZŠ Holzova.

Důležitou složkou výuky cizích jazyků na ZŠ Holzova jsou zahraniční jazykové pobyty žáků, ti tak mají možnost ověřit si znalosti cizího jazyka v praxi, při rozhovorech s rodilými mluvčími.

V měsících červnu a září se některé děti zúčastnily – v doprovodu svých vyučujících – poznávacích zájezdů do Velké Británie. Po skupinkách byly ubytovány v anglických rodinách, kde se procičovaly v konverzaci, navíc byl pro ně připraven zajímavý program. Mohly se obdivovat přírodním a historickým krásám Walesu, například útesům a plážím poloostrova Gower, středověkému hradu Coch či pověstmi opředenému gotickému hradu Caerphilly. Na všechny ale nejvíce zapůsobila návštěva hlavního města Velké Británie – Londýna. Děti obdivovaly střídání stráží u Buckinghamského paláce, prohlédly si koronovační klenoty v Tower of London, vyfotografovaly se společně se známými osobnostmi v muzeu voskových figurín Madame Tussaud's. Veškeré návštěvy muzeí a hradů byly doprovázeny anglickými komentáři, pro děti zajímavými a srozumitelnými. Ty si nejen procičily angličtinu, ale poznaly i kulturu a všední život Velké Británie.

Na počátku nového kalendářního roku čeká žáky ZŠ Holzova významná změna ve výuce anglického jazyka – po tři měsíce bude vést hodiny angličtiny a anglické konverzace rodilá mluvčí. Tak si budou moci všechny děti prohloubit své znalosti angličtiny při komunikaci s rodilou Angličankou.

Mgr. Lenka Ondřejchová

Mgr. Hana Přichystalová,

Mgr. Martina Trčková

Vánoční jarmark ZŠ Holzova

Po zdařilém velikonočním jarmarku připravují učitelé a žáci ZŠ Holzova jarmark vánoční. V bohatě vyzdobených prostorách školy na ulici Pohankově Vás bude čekat prodejní výstava prací žáků a učitelů. V tvořivých dílnách si spolu se svými dětmi můžete vytvořit i odnést vánoční dekorace a drobné dárky, například zvonek z keramiky, čerta z papíru, svícen z jablíčka, adventní věneček... Nebude chybět ani malé občerstvení. Přijďte se vánočně naladit a užít si pohody na „Pohanču“.

p. uč. Katka Ondrová
p. uč. Šárka Prokešová

Program klubu maminek Pastelka na září

Kdy: každý pátek od 9.30 do 11.30 hod.

Kde: Kulturní centrum Líšeň, Kotlanova 7

3. 11. „Sypaná batika“ – (s sebou trička, nejlépe světlá.

10. 11. „Homeopatie“ – povídání s odborníkem

24. 11. „Textilní hračky pro děti“

S sebou přezůvky i pro děti.

Na setkání se těší:

Hana Uřídilová – 544 232 500,

Julie Jelínková – 737 674 331.

Burza sportovních potřeb, zimního oblečení a obuvi

Burzu pořádá ZŠ Holzova 1, Brno-Líšeň pro všechny, kteří potřebují „nové“ zimní věci nebo už z nich vyrostli.

Kde:

v budově ZŠ Holzova 1 (stará Líšeň)

Kdy:

v sobotu 25. 11., 9.00–12.30 hod.

Přijem věcí: 24. 11., 15.00–18.00 hod.

Vyúčtování: 25. 11., 13.00–15.00 hod.

!!!PRODÁVEJTE A NAKUPUJTE S NÁMI!!!

Prosíme všechny účastníky, aby si před prodejem či koupí přečetli „ustanovení řádu burzy“!!!

Podzimní brigáda na školní zahradě

Ještě jsme si nestihli povyprávět všechny zážitky z prázdnin a opět nastal čas podzimního úklidu naší školní zahrady. Minulý rok nám v tomto nelehkém úkolu velmi ochotně pomohli rodiče a tak jsme se rozhodli, požádat je o pomoc podruhé. Sešli jsme se dvakrát – 22. a 23. září.

Hlavně tatínky čekal letos nelehký úkol – vybourání starého betonového schodiště, které pro děti při hrách představovalo nebezpečí úrazu. Zvládli vše na výbornou, stejně jako maminky, které zbavily záhonky nepřijemného plevele a pomohly i s natřením parapetů, mříží, okenních rámu a dalších částí naší školičky.

Naše setkání jsme stejně jako loni zakončili společným opékáním špekáčků a vzájemnou výměnou nápadů, jak dětem pobyt ve školce ještě více zpříjemnit. Rádi bychom touto cestou poslali všem našim pomocníkům ještě jednou velké DĚKUJEME!!!

Kolektiv MŠ Synkova

KOTLANKA

Kulturní centrum Líšeň

nabízí na listopad:

Sobota 11. listopadu, 9.00–16.00 hod.

1. lekce cyklu **Košikářství**. Začínáme od základů – pleteme misku z pedigu na pevném dnu.

11. a 25. listopadu a 9. prosince od 10.00 do 16.00 hod. Vitráže Tiffany.

Třídílný sobotní cyklus. Osobité vánoční dárky nebo bytové doplňky.

Pondělí 13. listopadu, 18.00–20.00 hod.

1. část cyklu **Korálky**. 6 pondělních lekcí s korálovými šperky – od jednoduchých náramků po složité vzory.

Čtvrtek 16. listopadu, 18.00–20.00 hod.

Tisk a malba na textil. 6 čtvrtečních lekcí o zdobení textilu netradičním způsobem.

Sobota 25. listopadu, 9.00–12.30 hod.

Vánoční dekorace z vizovického pečiva. Paní Danuše Partyková nás naučí několik figlů, aby naše výrobky byly krásné a trvanlivé.

Informace pro všechny zájemce o tanec

Chcete stát u zrodu nové amatérské taneční skupiny? Chcete tančit různé taneční žánry? Chcete se účastnit vystoupení a soutěží? Patříte do věkové kategorie 18 až cca 40 let? Pak nepotřebujete speciální taneční přípravu, potřebujete jen nadšení a čas. Zavolejte na Kotlanku, první informační schůzka se uskuteční po domluvě se zájemci.

Kurz minitanečních pro věkovou kategorii dětí od 12 let a dospělých od 18 let výše zahájíme při dostatečném počtu zájemců v prosinci. Vyučovat se budou standardní společenské tance.

Na všechny kurzy jsou přihlášky předem nutné. Bližší informace na tel. číslech: 544 210 182 a 731 117 114.

KULTURNÍ CENTRUM LIŠEŇ
KOTLANOVA 7, BRNO - LIŠEŇ
e-mail: kclisen@kclisen.cz

DELNÁK

KLAJDOVSKÁ 28
BRNO - LIŠEŇ
tel.: 544 210 136
mobil: 731 564 418
e-mail: delnak@kclisen.cz
www.kclisen.cz

LISTOPAD 2006

SOBOTA

4.

16.00

divadlo Líšeň ROBINSON
O cestě z dětství k dospělosti vypráví lipové dřevo a jeho vodiči, strunné, bicí a větrné nástroje. Volná adaptace románu Daniela Defoea.

vstupné: 80/100

ČTVRTEK

9.

20.00

HYPNOTIX
afro-dub koncert

vstupné: 120/140

PÁTEK

17.

16.00

ČESKOSLOVENSKÝ
TEN SINGOVÝ FESTIVAL
TEN SING = dynamická a kreativní aktivita pro teenagery, populární písně v efektním sborovém provedení, tanec, divadlo, kapely.

vstup ZDARMA

SOBOTA

18.

20.00

Iva FRÜHLINGOVÁ
koncert

vstupné: 120/140

STŘEDA

22.

19.00

BESEDA u CIMBÁLU
s Františkem ČERNÝM a sólisty BROLNu

vstupné: 100/100

PÁTEK

24.

19.00

připravujeme: 5.12. vánoční koncert AG FLEK + FOLK TEAM
6.12. koncert KHOIBA

Prodej vstupenek: BKC, INDIES, WOLF, Dům pánů z Lipé, KCL Kotlanka, galanterie nám. Karla IV.

Pohádkové krajinky ze sukulentních rostlin

Kulturní centrum Kotlanka v Brně-Líšni pořádá výstavu: „Pohádkové krajinky ze sukulentních rostlin“, kde bude veřejnosti představena mimo jiné i „Pramáti tlustice“ (Crassula portulaca) v plném květu, věk 70 let, výška 170 cm, váha cca dva metráky, tedy dáma více než úctyhodná. Výstava se koná v Brně, v Kulturním centru Líšeň „Kotlanka“, Kotlanova ul. 7, těsně u zastávky Kotlanova tramvaje č. 8, sídliště Líšeň. V sídlišti Brno-Líšeň lze velmi snadno zaparkovat.

Výstava proběhne od 8. do 17. 12. 2006, otevřeno bude denně od 10 do 18 hodin.

Pohádkovými krajinkami ze sukulentů rozumíme rozmanité objekty osázené sukulenty. Kytky v plastových květináčích mezi exponáty nenajdete. Naše exponáty, to jsou přirozená společenstva převelice bizarních sukulentních rostlin z polopouští celého světa v kamenných miskách a keramických objektech roztodivných tvarů. Vystaveno bude cca 150 exponátů, na nich

se vyskytuje kolem tisícovky druhů sukulentů.

Tahákem této výstavy je „Pramáti tlustice“. Na rozdíl od nás lidí, sukulentní kytičky jsou tím hezčí, čím jsou starší a těžší. Dle toho, co jsem měl tu čest vidět v mnoha botanických zahradách naší vlasti a Jižní Afriky, se jedná o největší exemplář tlustice (Crassula portulaca).

Tato výstava se koná v prosincový čas hlavně proto, že to je doba bujného kvetení krasul a zejména tlustice. Místo výstavy Kotlanka je zase vybráno proto, že to je první výstavní místo, kam lze „Pramáti tlustice“ fyzicky dostat, neb mezi autem, které ji doveze a místem, kde bude vystavena, je krátká vzdálenost a nejsou zde schody.

Více informací rádi dodáme po telefonické domluvě: 518 634 045, pouze v době výstavy funguje též mobil 728 643 534. Mnoho obrázků a informací o sukulentech naleznete též na www.sukulent.cz.

Jaroslav Honc, sukulentů krotitel

V září jsme už poosmé pořádali v Líšni festival. A mohli bychom o tom podat dvojitou zprávu.

Zpráva první: Byl krásný víkend na sklonku babího léta, kdy počasí přálo nejen venkovním produkcím, ale i guláší vařenému a podávanému pod širým nebem. I když se na poslední chvíli zjistilo, že pověstný režisérský kotel na vaření festivalových pozdních obědů a večerů nenávratně zmizel, podařilo se komusi zázračně vytelefonovat nový a zachránit tak pověst festivalu.

D-dílna Studia Dům a jejich „Krvák“.

Hrálo se hned na třech místech v Líšni. O týden dřív před hlavním festivalovým blokem se Mariánským údolím rozjel vůz tažený proutěnými koňmi a plný cikánských muzikantů. Cyklistům i výletníkům, rodinkám i štamgastům místních hospod a bufetů jsme tady představili novou část „romského“ projektu, průvodovou inscenaci Paramisa – Schovejte si slepice. Druhou festivalovou scénou se stal park líšeňského zámku, který se díky svolení rodiny Belcredi otevřel produkci holandského souboru Het Bedrijf v/h. Ten pod starými stromy rozložil své Muzeum fantazie. Hlavní dějiště měl ovšem festival na „Dělnáku“ Líšeň. S jeho historií je víc než pevně svázán, vždyť první ročník festivalu vznikl aby „Dělnák“ zachránil před demolicí. A všechny další ročníky, stejně jako ostatní program, který zde divadlo pořádalo, měly tento objekt pomoci rozšířit a přitáhnout k němu pozornost. Letošnímu festivalu se poprvé otevřel ve své zrekonstruované podobě.

Byli jsme spokojeni. Holandské Muzeum fantazie (výstava tak trochu ve skálovském duchu a na ni navazující performance, která rozehrála téma pramenů fantazie) přilákala zaslouženě tolik diváků, že jsme se společně s Holanďany rozhodli pro předem nenaplánovanou reprízu o den později. Láká nás přivážet do Brna zajímavé zahraniční soubory, které potkáme na svých cestách po evropských festivalech. A byli jsme rádi, že se Het Bedrijf tady líbil stejně jako kdysi nám, když jsme je potkali na malém nádvoří v Gentu.

Het Bedrijf v/h.

Na „Dělnáku“ pak uvedla D-dílna Studia Dům předpremiéru Krváku, zahrálo Kale (Mark z Het Bedrijf tančil jako o život a Rob, taky z Holandska, říkal, že viděl hodně romských kapel,

Sólový violoncellista Josef Klíč.

ale takhle pěvecky silnou a vyrovnanou ještě žádou), a pak Laurychovo divadlo, HaChucpa, Buchtý a loutky s brněnskou premiérou nejnovější inscenace Tibet – tajemství červené krabičky. Katka Šedá, výtvarnice ověčená řadou ocenění včetně Chalupského ceny, vystavila své projekty vytvořené přímo v Líšni. V neděli pohádky pro děti, a vše uzavřel Pepa Klíč se svým violoncellem. Ano, byli jsme spokojeni a vděční, že jsme se takhle mohli setkat.

Zpráva druhá: Během těch slunných zářijových dnů jsme nemohli přestat přemýšlet nad tím, kde a jak budeme příště pořádát festival, kde a jak budeme dál působit. A nejen my, ale i další líšeňské kulturní spolky a sdružení. Stejně jako folklorní soubor Líšňáci, nemáme ani my prostředky na uhrazení nájemného v opraveném „Dělnáku“. Za zbytek letošního roku jej za nás z poloviny uhradila radnice. Co se stane příští rok, kdy náklady za užívání „Dělnáku“ pro nás budou představovat něco přes třičtvrté milionu, zatím nikdo neví. Líšňáci dál zkouší zadarmo ve školní jídelně místo v nově opraveném kulturním domě. Divadlo Líšeň se do jídelny bohužel nevejde.

Přemýšleli jsme nejen o své budoucnosti, ale i o smyslu „Dělnáku“, který kdysi vznikl pro kulturní potřeby obce a jako útočiště uměleckých souborů Líšeň, a právě v tom byl jeho společenský význam.

Kateřina Bartořová, divadlo Líšeň
(Autorem fotografií je Bořivoj Hájek.)

Kinokavárna Jasmín program na listopad a prosinec

Hrajeme v pátek a v sobotu v 17.00 hod.
Tel. do kina: 544 210 163, 604 145 027,
www.dokina.cz, vstupné 80,- Kč.

Listopad

- 3.-4. 11. **Silent Hill**, Jap.-USA, 125', tit., nepříst., do 15 let.
10.-11. 11. **Havana Blues**, Špa.-Kuba, 110', tit, nepříst., do 15 let.
17.-18. 11. **Auta**, USA, 115', dabing.
24.-25. 11. **Scary Movie**, USA, 83', tit., příst.

Prosinec

- 1.-2. 12. **Prachy dělá člověka**, česky, 110', příst.
8.-9. 12. **Číňan**, Dánsko-Čína, 88', tit., příst., od 12 let.
15.-16. 12. **Divočina**, USA, 94', dabing.
22.-23. 12., 29.-30. 12. **nehrajeme**
Storno nebo změnu okamžitě nahlásíme.

Pozdrav z Mariánských Lázní

Světově proslulé lázeňské město s mnoha desítkami léčivých minerálních pramenů navštěvovaly v minulosti slavné osobnosti vědy i kultury. „Krásnější lázně nejsou na celém světě!“ prohlásil roku 1911 Edison; Goethe, Kafka, Strauss, Twain, Kipling, Dostojevskij a mnoho dalších se do Mariánských Lázní pravidelně vraceli.

Letos v září jsme měli možnost zúčastnit se **Mariánskolázeňského folklorního festivalu** a během třídního hudebního a tanečního maratonu zde šířil **Národopisný soubor Líšňáci** slávu naší domácí lidové kultury. Novobaroční lázeňská kolonáda i klasicistní pavilony s davy domácích i zahraničních diváků byly po tři dny místem, kde zněly podmanivé tóny líšeňských písní a hosté tleskali velebným i dynamickým tancům z našeho rodiště. Jedinečnou slavnostní atmosféru měl náš program při večerním koncertu v místním půvabně historizujícím divadle, na jevišti u Lesního pramene, sobotní monumentální průvod městem, při němž jsme se v množství zúčastněných souborů rozhodně neztratili a náš triumfální taneční nástup na kolonádu opravdu nikdo nezastínil...

K naší spokojenosti zůstaly i chvíle, kdy jsme mohli obdivovat místa, kde J. W. Goethe vzplanul láskou k mladičké Ulrice von Levetzow, kam se rád vracel anglický král Eduard VII., a v krásném babím létě vnímali genia loci tohoto letoviska. Náročný program byl ale naplněn i neustálým stěhováním krojů, přejezdy autobusem na historická místa, kde se konaly festivalové programy. Rádi jsme si však zvykli na zájem a obdiv všudypřítomných lázeňských hostů, čemuž se samozřejmě nikdo z nás nedivil – na kolonádě jsme působili opravdu exoticky. Spočítat fotoaparáty a kamery, které nás po celý čas neúnavně zvěčňovaly, opravdu nebylo možné... Občas jsme si připadali jako v epizodě z „plkačky“ o Ignáckovi, kterou s osobitým projevem přednášejí členky Národopisného souboru Stará Líšeň. Že ji neznáte? Tak třeba příště...

PhDr. Josef Trávníček

Zvykův, obřadův a slavnostní roku církevního i občanského zachovaly se v Líšni posud hojně zbytky, jsou to však věci i odjinud známé a již kolikrát popsané. Pročež nehodláme jich tu všech znova vyličovat a popíšeme stručně toliko rázovitě líšeňské hody (posvícení) a líšeňskou svatbu.

VII. CÍSAŘSKÉ HODY.

Čtrnáct dní před hody zvolí obecní výbor z chasy prvního stárka. Hned potom vybere si chasa ze sebe ještě tři stárky. Každý stárek zvolí si pak svou stárku.

Toto „stárkovství“ má platnost a trvá celý rok až do příštích hodův. Po celý rok stárci a stárky mají přednost před ostatními chasníky a děvčaty. První stárek zábavy jejich řídí a bývá při nich ze všeho práv, jmenovitě z náležitého pořádku a dobrých mravů mezi chasou.

Stárky uchystají šátek na „májo“ hodovou a velkou zásobu prutů rozmarýnových. Na každý prut tenkým drátkem přivážou „pantlo“ bílou nebo červenou. Mimo to stárky přichystají stárkům ozdoby na „širáke“.

Před hody v každém domě hospodyně a dcerky celé stavení vnitř i zvenku zalíčí.

Stárci zakoupí si „májo“. Vyhlednou si na ni vysoký, štíhlý smrk. Dva, tři dni před hody strom se skácí, vršek se odřízne. Strom dovezou „před ratchóz“ na náměstí, vršek se složí v domě prvního stárka.

V sobotu před hody dopoledne kope se na náměstí před radnicí důl na „májo“. Tesař na kozách oškrabe kůru z máje a uhladí „májo“. Odpoledne přivezou vršek od prvního stárka, jež kovář železnými zděremi (obroučkami) k máji přiková. K 5. hodině odpolední sejdou se před radnicí obecní výbor, stárci, stárky, chasa, muzikanti a mnoho diváků, jmenovitě dětí, jimž stavění máje bývá zvláště vzácnou podívanou. Muzika spustí, a první stárka jde a přiřívá na vršek „červené terolské šátek“, ostatní stárky ozdobují vršek pestrými pentlemi a zavěšují naň jablka. Když je vršek „naparáděné“, chasa „staví májo“. Pod vršek přivážou lana, „májo“ posunou k dolu, upevní ráhna – na zdvihání mají po ruce žebříky. Hudba zahraje, i počnou zdvihati. Když májo kus vyzdihnou, volají „hurá!“ – muzika hraje, chasa si zatím oddechne. Pak stavějí dále, a kdykoliv májo o kus nadzdvihnou, provolají „hurá!“, a hned muzika spustí a zatím je krátký oddech. Když pak mája už stojí, dobře ji „hopěchojó“. Potom některý klučina vyleze na májo a pod vrškem „vodkles-

ne“ lana. Muzika zahraje pochod, a všichni jdou se do radnice posilnit.

V neděli hned po hrubé sejdou se stárci a hudebníci k prvnímu stárkovi. Stárci mají na sobě zvláštní hodový úbor. Obloženi jsou v černé „koženice“ a dlouhé červené „kordole“ se žlutými knoflíky kovovými („zlatéma“) a obuti ve vysoké boty „falduvače“. Před nedávnými lety nosili stárci „kolenáče“, tj. vysoké boty, jichž holinky v předu sahaly na kolena. Jsou bez kabátů, a rukávy košil mají naškrobeny a vyžehleny. Kolem krku mají černý hedbávný šátek, pod bradou zavázaný na mašličku. Na levém boku pod kordulou zadrnut jest pestrý hedbávný šátek, který zpod korduly splývá dolů. Hlavu pokrytu mají „širákem“, širokým to tvrdým, chlupatým kloboukem černým. Za kloboukem v předu mají „vatro rozmarýno“, tj. pět, šest vysokých prutů rozmarýnových. Pruty jsou opentleny, zlatými a stříbrnými nitkami ozdobeny a „pěnkó“ (pozlátkem) posypány čili „vopenkuvány“. S klobouka visí dolů po levé ruce dvě červené pantle, dlouhé až po pás. Má-li stárek širáka na hlavě, drží tyto dvě pantle v levici. První stárek má zavěšený na levici na pantli žlutý „linyjár“. Je to jeho odznak, jímž se rozeznává od ostatních stárkův.

Takto oděni stárci jdou „zvat na hode“, před nimi jde muzika. První stárek nese pokladničku, dva z nich nesou košíky „s róčkó“, plné prutů rozmarýnových, ozdobených bílými a červenými pantlemi. Druzí dva nesou po láhvi s vínem nebo burčákem. Hrdlo láhve ovítnou je „červenou mašló“, jež oba cípy splývají po láhvi.

Stárci s muzikou chodí dům od domu. V každém domě všem zavdávají a podělují všechny rozmarýnem a vybírají příspěvky do pokladničky. Hudebníci zatím před domem zahrají „neco krátkýho“. Když stárci vyjdou z domu, jde jeden z hudebníků do domu s pokladničkou, vybírat zase na muzikanty.

Tak „vobcházijó dume, zvo a vebírajó na hótato“ do večera. Obešedše celou osadu, stárci odeberou se domů, „přeslečó“ se do obvyklých šatů svátečních a jdou do radnice. Tam se

jde se též ostatní chasa, a „chvílo si zatancojó“.

V pondělí dopoledne chasa urovná „plac vokolo máje“ a posype pískem. Hostinský staví před radnicí stoly a židle pro hosty. Muzikantům upraví se vyvýšené místo: na „bečke“ postaví se „šlopeň“ (stupeň) a na něm stůl a židle.

Hned po poledni stárci sejdou se u prvního stárka, stárky u první stárky. Stárci mají svůj hodový oblek. Stárky jsou oblečeny v „kordolke“ a „rokávce“. Vlasy mají spleteny v „motáče“, do něho napíchané jehlice, na motáči pak věneček. Nad čelem kolem motáče mají ovázaný složený hedbávný šátek červený, bíle pruho vaný, který pod motáčem zavázan je tak, že oba

cípy odstávají. V ruce drží hedbávný šátek barevný. Stárky jdou do některých „větších domů“ vebírat na rozmarýn. Každá nese na ruce zásobu prutů rozmarýnových, opentlených. Stárky chodí samy, bez muziky. Se sbírky vrátí se zase do domu první stárky.

Potom hudebníci hrajíce jdou pro stárky shromážděné zatím u prvního stárka a zavedou je do domu první stárky. Stárci vejdou do domu, kdež je častují koláči a pivem; hudebníci zůstanou před domem, a stárky jim přinesou koláčův a piva. Hudebníci po přestávkách zahrají před domem tři kusy, čemuž se říká, že „zahrávají“.

Potom jdou k máji, napřed hudba, za ní stárci a za nimi stárky, nesouce každá přes ruku zásobu rozmarýnův. První kousek u máje tancují stárci se stárkami sami. Chasníci a děvčata scházejí se k máji, i začne se tanec všeobecný. Každému přichozímu k máji hudba zahraje ihned kratičký pochod. A i kdyby za tance někdo z nich přicházel k máji, hned přestane se tančit, neboť hudebníci přeruší „skočnó“ a spustí přicházejícímu „marš“. Přichozím, kteří nemají rozmarýnu, podá některá stárka prut rozmarýnový. Každý z domácích chasníků přijde k máji zaplatí prvnímu stárkovi do pokladny určitý poplatek. Chasníci a děvčata jsou oblečeni ve svůj obvyklý kroj sváteční. Děvčata mají na hlavách buď „terolský šátek“, nebo jsou „vlasata“, majíce vlasy spleteny v ozdobné „motáče“.

Mimo chasu scházejí a sjíždějí se k máji hosté domácí i přespolní. I z Brna dostavuje se hojně hostů. Stárky roznášejí hostem rozmarýny, a stárci jim „zavádijó stárke“ na tanec. Kdykoli první stárek „linyjárem hoderí na vrob“, tancují stárci se stárkami „sólo“.

(pokračování příště)
Foto z letošních líšeňských hodů
3x J. Prodělal

Kláster a škola kongregace milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Líšni (Pavel Košťál)

Náhodný kolemjdoucí může při procházce starou zástavbou Líšně snadno minout bez povšimnutí vcelku nenápadnou budovu mateřské školy na ulici Šimáčkova 1, před níž stojí litinový kříž s vročením 1864. Tento kříž a malá tabulka s rytým nápisem „Dívčí škola Milosrdných sester sv. Karla Boromejského“, umístěná na zdi domu, nám připomínají, že se v jeho dvoře nachází někdejší filiální dům kongregace milosrdných sester sv. Karla Boromejského.

U počátků líšeňského kláštera boromejek stojí výrazná osobnost hraběte Egberta Belcrediho (1816–1894), držitele tamějšího velkostatku, jenž bývá vedle Alberta Pražáka označován za nejvýznamnějšího moravského politika 2. poloviny 19. století. Belcredi vynikal, obdobně jako mnozí další přední aristokraté, výraznými mecenášskými sklony. Pevnou oporu měl při tom ve své manželce Christianně, rozené hraběnce Nostitz-Rieneck (1820–1877), jež se významně podílela zejména na jeho charitních aktivitách a sama byla iniciátorkou mnohých skutků bliženské lásky. Ve svém štědrém mecenášství pamatovali Egbert a Christianna Belcredi na celou řadu osob i institucí, v neposlední řadě pak na církevní instituce, školy, nejrůznější charitní potřeby a také na svůj domov – Líšeň. Tyto čtyři posledně zmíněné oblasti se setkaly a protly při založení kláštera a školy kongregace milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Líšni.

Zdá se, že hrabě Belcredi původně předpokládal, že hlavním posláním sester v novém klášteře bude ošetřování nemocných. Nakonec se však rozhodl pro založení klášterní školy, přičemž myslel zejména na specifické potřeby dívek, které měly být nejen vzdělávány v obecných vyučovacích předmětech, ale i cvičeny v ručních pracích, aby byly jednou svým mužům dobrými manželkami. Vedle dívčí školy chtěl zřídit i opatrovnu pro předškolní děti, jež byly tehdy často za nepřítomnosti rodičů nechávány na ulicích bez dozoru. Prozíravostí E. Belcrediho tak vděčí Líšeň za jednu z prvních školek na jižní Moravě.

Počátky dívčí školy a dětské opatrovny spadají do roku 1862, kdy se Belcredi obrátil na představenou kongregace milosrdných sester sv. Karla Boromejského Marii Eufemii Němcovou a požádal ji o to, aby boromejky převzaly vzdělání a výchovu dívek a péči o školou nepovinné děti v Líšni. K výběru této kongregace vedla hraběte bezpochyby její rozsáhlá charitativní činnost, která jí všude v Evropě získávala dobré jméno. V českých zemích působily boromejky od roku 1837 v Praze.

Žádosti Egberta Belcrediho představená kongregace vyhověla. Hrabě Egbert Belcredi zajistil místo pro stavbu kláštera zakoupením selského statku s dvěma obytnými domky (v dnešní ulici Šimáčkova 1), k němuž patřily pozemky ve výměře jednoho lánu. Úpravy a stavební práce v lokalitě již zajišťovala vlastními prostředky kongregace. Sestry i ve skrovných podmínkách začaly plnit své poslání, první z výše zmíněných domků při tom využily k svému bydlení a druhý se stal sídlem dívčí školy i dětské opatrovny. V roce 1863 začala kongregace ve dvoře se stavbou dvoupatrové budovy, jež měla poskytovat dostatek prostor jak pro školní učebny, tak pro ubytování sester. Stavba si vyžádala náklady 22.000 zlatých. Při kopání základů byly objeveny hliněné urny a jiné archeologické nálezy, upomínající na dřívější osídlení této lokality, mezi nimi i červené kamenné srdce, které pak bylo umístěno na štítu nového domu. V druhém patře domu byla brzy po jeho výstavbě zřízena kaple sv. Josefa, pěstouna Páně.

Filiální dům v Líšni byl prvním klášteřem boromejek v brněnské diecézi. První představenou líšeňského kláštera byla Marie Augusta Štefano-

vá, původem Němka, avšak dobře ovládající český jazyk, která v jeho čele zůstala až do své smrti v roce 1895.

Protože v roce 1864 byla uzavřena farní škola na líšeňské radnici, převzaly sestry boromejky na přání hraběte Belcrediho i vyučování hochů. Koedukace trvala jen do roku 1874, kdy byli žáci převedeni do chlapecké školy, která byla zřízena z budovy někdejšího lihovaru. Mnozí hoši prý „jevili zvláštní lásku a oddanost ke svým učitelkám“ a později rádi vzpomínali na léta strávená v klášterní škole.

Za prusko-rakouské války se prostory klášterní školy změnilly na lazaret, v němž byli ošetřováni vojáci pruské armády. Tři z nich zde údajně zemřeli a byli pochováni na líšeňském hřbitově. Smutnou událostí byla pro líšeňskou klášterní školu smrt hraběnky Kristiány Belcredi v roce 1877. Její manžel ji přežil o sedmáct let, zemřel až 11. 10. 1894. Ještě jako vdovec se tento neúnavný a činorodý muž staral o zvelebování a rozšiřování školy, k níž nechal v roce 1886 přistavět novou budovu dětské opatrovny. Svou péči věnoval také boromejkám, jejichž počet vzrostl oproti sedmdesátým létům (kdy jich v klášteře pracovalo pět až šest) do roku 1894 na devět. Stále stoupal i počet dívek, které školu navštěvovaly. Zatímco na počátku své existence byla škola patrně dvojtřídní, v roce 1892 se již uvádí jako čtyřtřídní a od školního roku 1909/1910 dokonce jako šestitřídní. Od školního roku 1908/1909 bylo uděleno dívčí škole tzv. právo veřejnosti, které ji právně stavělo na úroveň veřejných škol.

V červnu 1911 rozčeřila jinak poklidný život v Líšni návštěva brněnského biskupa Pavla Huyna, jejíž poslední den věnoval dívčí klášterní škole a klášteři sester boromejek. „Před 7. hodinou ranní přijel Veleďustojný pan biskup až ku klášterní budově, která celá okrášlena věnci ve slavnostní bráně s nápisem ‚Vítej nám!‘ činila naň milý dojem. Před vchodem uvítala jej družička a podala mu krásnou kyticí. Poté ubíral se veled. p. biskup v průvodu všech sester do klášterní kaple, v níž sloužil mši sv. Po mši sv. měl dojemnou řeč k přítomným dítkám a učitelkám. Po krátkém občerstvení odebral se nejprve k malíčkým do opatrovny. Zde byl tak překvapen odpověďmi a hrami dítek, že se od nich odloučiti nemohl.“

Zkouška po třídách trvala až do 12 hodin. Jeho Excl. vyslovil úplnou spokojenost nad znalostí dítek ve sv. náboženství. Dítka poděleny byly obrázky a medailemi. Odpoledne byla prohlídka kláštera, při níž každá jednotlivá sestra byla předvolána k audienci. O páté hodině opouštěl veled. pan biskup Líšeň, doprovázen družičkami a školní mládeží.“

(pokračování na str. 12)

Mnoho dalších let života, zdraví a spokojenosti v kruhu své rodiny, přišli popřát paní Štěpánce Krejčí ze staré Líšně zástupci vedení radnice, odboru sociálního a komise zdravotní a sociální. Paní Krejčí oslavila dne 11. 10. tohoto roku krásné 101. narozeniny. Při tomto setkání paní Krejčí zavzpomínala na svůj dosavadní život, který z velké části prožila v Líšni.

Z líšeňské historie

Na škole působily jako učitelky většinou sestry boromejky, světských učitelek bylo výrazně méně. I když bylo do školy zapsáno každoročně značné množství žáků, byla její návštěvnost v průběhu roku poměrně kolísavá. Zatímco v zimě byla návštěva školy většinou vcelku dobrá, v průběhu léta byla zejména ve vyšších ročnících špatná. Nižší návštěvnost v letním období byla způsobena tím, že odrostlejší dívky často pomáhaly svým rodičům v sezonních polních pracích, případně v různých domácích pracích a v péči o mladší sourozence. Ve škole se vyučovalo běžným předmětům i ručním pracem. Důraz se kladl také na výuku náboženství a na účast na bohoslužbách a církevních slavnostech. Školní rok byl pravidelně zahajován slavnostní bohoslužbou s litaniami k Duchu svatému, po níž byl čten školní řád, a končil slavnostní liturgií s chvalozpěvem „Te Deum“.

Významným životním předělem byla pro dívky i jejich rodiče slavnost prvního svatého přijímání. Slavnostní průběh mívala i zkouška z náboženství, jež se konala vždy na konci školního roku. Zkoušku nevedl místní farář, ale zpravidla šlapanický děkan a konala se po třídách za přítomnosti obecního představenstva, rodičů dětí a dalších hostů. Žákyně se se svými učitelkami účastnily také svátku Božího těla, mnohé z nich při tom byly v průvodu ke čtyřem oltářům oblečeny za družičky. Na den sv. Marka a v tzv. křížových dnech se žačky provázely učitelkami účastnily také církevních průvodů do polí. Na „dušičky“ pak navštěvovaly církevní obřady za zemřelé v kostele a na hřbitově.

Každoročně byly připomínány narozeniny a svátek císaře Františka Josefa I. a úmrtí den jeho manželky, císařovny Alžběty. 2. prosince 1908 bylo připomínáno 60. výročí nastoupení císaře Františka Josefa I. na trůn. „Žákyně jednotlivých tříd pořadem od první třídy počínajíc zapěly slavnostní píseň, načež přednesly jubilejní deklamace k oslavě šedesátiletého panování Jeho Veličenstva císaře a krále Františka Josefa I. od J. Zahradníčka. Slavnosti zúčastnili se členové místní školní rady, sbor učitelský a rodiče žáků. Důstojný p. farář, katecheta dívčí školy přednesl v dojemné řeči některé rysy šlechtěné povahy panovníkovy a mládeži k následování doporučil. Ku konci vyzval pan starosta přítomné, aby provolali J. Veličenstvu „Slávu“ a zapěli „Rak. nár. hymnu“, čímž dojemná slavnost ukončena.“

Líšeňská klášterní škola byla i místem čilého kulturního dění. Žákyně se svými učitelkami nacvičovaly pro veřejnost amatérská divadelní představení, jež byla často pro velký úspěch několikrát opakována. O vánocích 1910 to byla divadelní hra „Královna víl“, o rok později hra „Krakonoš“. V dětské opatrovně se zase každoročně konaly oblíbené slavnosti vánočního stromku, pro které děti nacvičovaly různé jednoduché hry, živé obrazy, písně a básně, jež pak předváděly obecenstvu. Slavností se většinou účastnila líšeňská vrchnost, která se podílela také na vánoční nadílce (děti dostávaly cukrovinky, ořechy, jablka, případně jiné drobné dárky).

(dokončení
v příštím čísle)

Sport

Nejrychlejší divizní líšeňský gól vsítíl Tomáš Buršík

Své v pořadí 11. mistrovské divizní utkání sehrála Líšeň „A“ v sobotu 14. října na domácím hřišti na Kučerově ulici s HFK Třebíč. Domácí Líšeň vyšel úvod zápasu. Již v 1. minutě se tři metry za půlící čarou opřel útočník Tomáš Buršík (trefil se celkem dvakrát) nekompromisně do míče a k překvapení všech aktérů na hřišti i v hledišti (250 diváků) míč změnil před hostujícími brankářem směr a skončil v síti. Jeho zásah se ukázal pro další vývoj zápasu jako rozhodující. Uvolnění domácí líšeňští hráči pokračovali v usilovné střelbě (Jaroš – hatrick) a tak vyústěním domácí snahy byla konečná porážka horáckého družstva v hokejovém poměru 5 : 2 a třetí příčka v tabulce s celkovým ziskem 19 bodů s aktivním skóre 21 : 11. *tm-BK*

Líšeň očekává dva podzimní fotbalové vrcholy

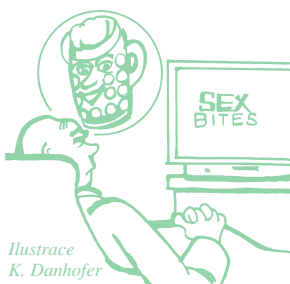
Tento výsledkový vývoj v divizi D vydává oprávněný signál, resp. je tou nejlepší navštívenkou pro diváky naší městské části na sobotu **11. listopadu**, kdy se Líšeň „A“ **ve 14.00 hodin** střetne s lídrem soutěže – celkem **Sulko Zábřeh na Moravě**. Takže zkusme po delší době opět „zaplnit dům“!!!

V podobném sportovním duchu se pohybuje i náš dorost v krajském přeboru, který sehraje své průběžné utkání rovněž s vedoucím celkem soutěže – **Spartou Brno „B“ v sobotu 4. listopadu v 11.15/13.30 hodin** (starší/mladší).

Rovněž na tomto setkání jsou příznivci kopané srdečně vítáni. *tm-BK*

A nakonec křížovka s trochou humoru

Muž sedí doma u televize a podřimuje. Najednou slyší hlásek: „Pojď do hospody!“ Trhne sebou, rozhlídí se, ale nikoho nevidí. „Kdo je to, kdo mě to volá?“ „To jsme my, tvoje játra! (Tajenka)“

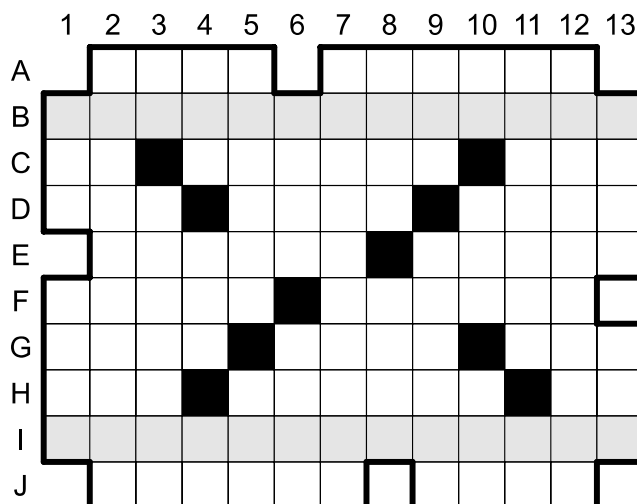

Vodorovně: A. Údiv; latinsky „jména“. – B. 1. díl tajenky. – C. Karetní odpor; hliníková fólie; SPZ Loun. – D. Patro ve stodole (nářečně); anglicky „peklo“; syfilis. – E. Nepoctivě; zdrhovadla. – F. Být oběšen; rozdírat. – G. Kyselé pochutiny; přítel Mohameda; značka nábytku. – H. SPZ Litoměřic; tlouct zobákem; předložka. – I. 2. díl tajenky. – J. Zbavit ostří; trnitý strom.

Svisle: 1. Předložka; jednotka elektrického napětí. – 2. Byrokrát (jako celek). – 3. Spojka; opětovně zažehnutí motoru. – 4. Kód letiště Acapulco; anglicky „klíč“; německy „ty“. – 5. Přestat fungovat; komise národního pojištění (zkratka). – 6. Anglický Mikuláš; množství zlata v minci. – 7. Nezářet barvu. – 8. Ochrana zboží; gumový nafukovací člun. – 9. Křížence osla a klisny; princip. – 10. Římských 499; tiskařský stroj; průběh (knižně). – 11. Nepraskat; moje. – 12. Udělovat milost. – 13. Anglicky „snadný“; důrazný zápor (!).

Pomůcky: aloi, easy, key, Noel

Tajenka z minulého čísla: „...s jejich motorkou?“

Líšeňské noviny aktuálně též na
WWW.BRNO-LISEN.CZ